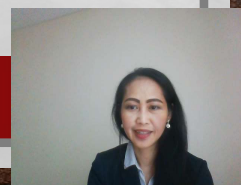
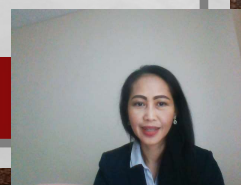


1.4 กรณีมีเงินได้เนื่องจากทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทย

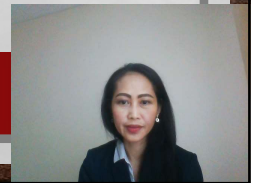
หมายถึงกรณีที่บุคคลธรรมดาที่มีเงินได้จากทรัพย์สินทั้งที่เป็น อสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ในประเทศไทย เช่น บ้านให้เช่า มีเงินฝากธนาคารอยู่ในประเทศไทยและได้รับดอกเบี้ยเงินฝาก มีหุ้นอยู่ในประเทศไทยและได้รับเงินปันผลจากหุ้นดังกล่าว หรือ ได้รับกำไรจากการขายหุ้นดังกล่าว เป็นต้น



ตัวอย่าง นาย A มีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศอังกฤษ มาซื้อบ้านในประเทศไทยให้เช่า มีเงินฝากในธนาคาร และหุ้นบริษัทในประเทศไทย ดังนั้นนาย A ต้องเสียภาษีเงินได้สำหรับค่าเช่า ดอกเบี้ย เงินปันผล ให้แก่ประเทศไทยโดยไม่คำนึงว่าเงินได้นั้นจะจ่ายในหรือนอกประเทศ

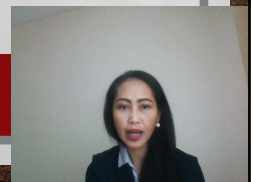


หลักถิ่นที่อยู่สำหรับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
ในประมวลรัษฎากร



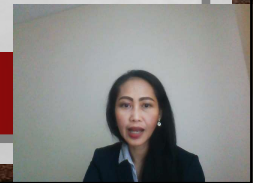
หลักถิ่นที่อยู่ในประมวลรัษฎากร

หากพิจารณาบทบัญญัติในประมวลรัษฎากรในส่วนที่
เกี่ยวกับการเก็บภาษีจากบุคคลธรรมดา จะพบว่า หลักถิ่นที่
อยู่ปรากฏอยู่ในมาตรา 41 วรรค 2 แห่งประมวลรัษฎากร



มาตรา 41 วรรค 2

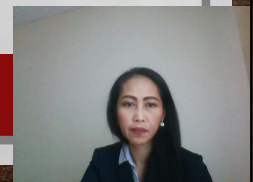
“ผู้อยู่ในประเทศไทยมีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 ใน
ปีภาษีที่ล่วงมาแล้วเนื่องจากหน้าที่งานหรือกิจการที่ทำใน
ต่างประเทศ หรือ เนื่องจากทรัพย์สินที่อยู่ในต่างประเทศ
ต้องเสียภาษีเงินได้ตามบทบัญญัติในส่วนนี้เมื่อนำเงินได้พึง
ประเมินนั้นเข้ามาในประเทศไทย”



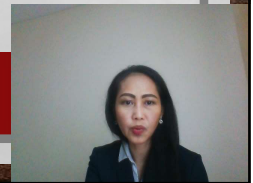
หลักถิ่นที่อยู่ในประมวลรัษฎากร

“ผู้อยู่ในประเทศไทย”

มาตรา 41 วรรค 3 บัญญัติว่า “ผู้ใดอยู่ในประเทศไทยชั่วระยะเวลา
หนึ่งหรือหลายระยะรวมเวลาทั้งหมดถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันในปี
ภาษีใดให้ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้อยู่ในประเทศไทย”

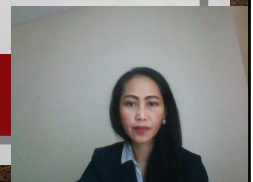


ดังนั้นตามหลักการนี้รัฐบาลไทยจะเรียกเก็บภาษีจากผู้
มีเงินได้ที่อยู่ในประเทศไทยถึง 180 วัน ในปีภาษีนั้น และได้นำ
เงินได้ที่ได้รับในปีภาษีนั้นเข้ามาในประเทศไทยในปีภาษี
เดียวกัน โดยไม่คำนึงว่าผู้ที่มีเงินได้จะมีสัญชาติไทยหรือเป็น
ต่างด้าว



ระยะเวลา 180 วัน

- ไม่จำเป็นต้องติดต่อกันเพราะมาตรา 41 วรรคสามใช้คำว่า
“ชั่วระยะเวลาหนึ่งหรือหลายระยะ”
- ต้องพิจารณาเป็นปีๆไป เนื่องจากมาตรา 41 วรรค
สามใช้คำว่า “ปีภาษี” ปีใดอยู่ถึง 180 วันก็เป็นผู้อยู่ใน
ประเทศไทยปีใดอยู่ไม่ถึง 180 วันก็ไม่ใช่

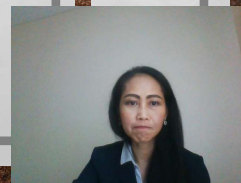


เงินได้ที่ได้รับตาม ประมวลรัษฎากร มาตรา 41 วรรค 2

1.1 กรณีมีเงินได้เนื่องจากหน้าที่งานที่ทำในต่างประเทศ เช่น ก. อยู่ในประเทศไทย 7 เดือนแล้วเดินทางไปเป็นลูกจ้างในต่างประเทศอีก 5 เดือน

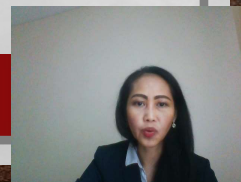
1.2 กรณีมีเงินได้เนื่องจากกิจการที่ทำในต่างประเทศ

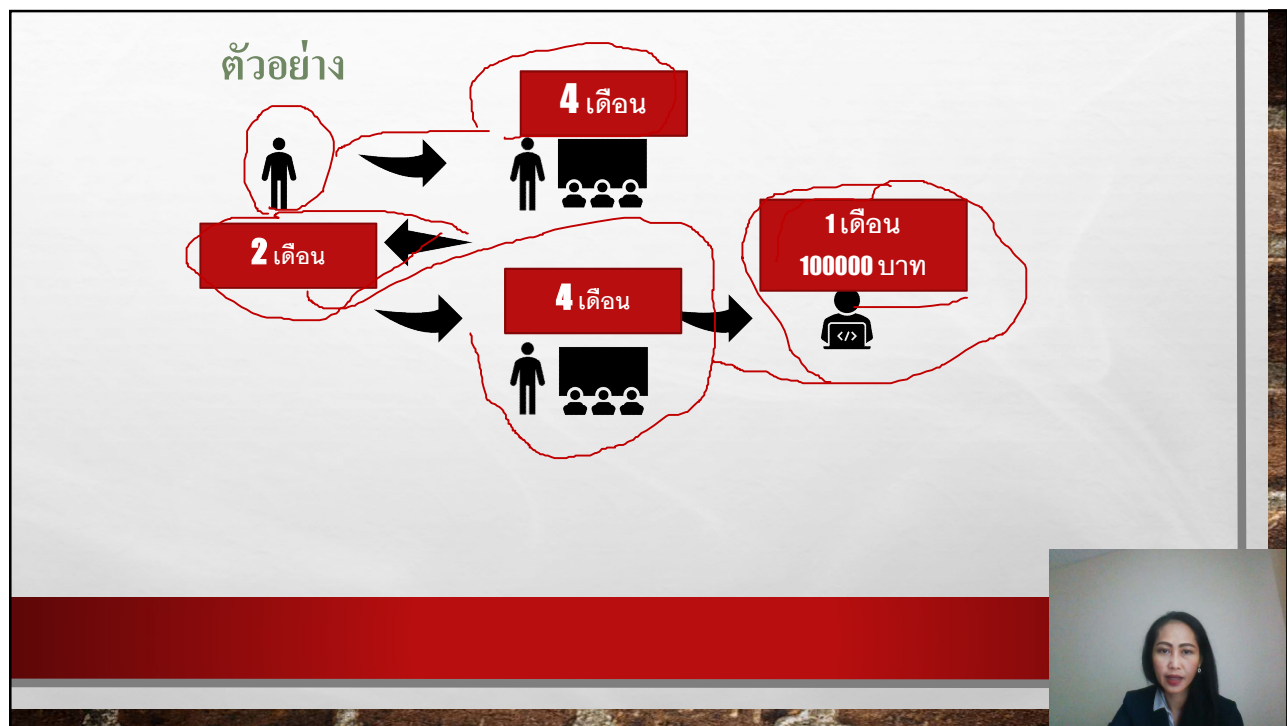
1.3 กรณีมีเงินได้เนื่องจากทรัพย์สินที่อยู่ในต่างประเทศ เช่น มีบ้านในต่างประเทศให้เช่า



หลักถิ่นที่อยู่ในประมวลรัษฎากร

นายเอเป็นชาวต่างชาติเข้ามาเป็นครูสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทย เป็นเวลา 4 เดือนได้รับเงินเดือน เดือนละ 20,000 บาท แล้วกลับไปเยี่ยมบ้านสองเดือนแล้วกลับมาสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยอีก 4 เดือน จากนั้นอีก 1 เดือนไปทำงานที่สิงคโปร์ได้เงิน 100,000 แล้วได้นำเงินได้ดังกล่าวกลับมาพร้อมกัน ดังนี้ นายเอต้องนำเงินจำนวน 100,000 บาทดังกล่าวมาเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทยหรือไม่





- คำตอบ นาย A อยู่ในประเทศไทยแม้จะไม่ได้อยู่ติดต่อกันแต่เมื่อนับระยะเวลาทั้งหมดปรากฏว่าอยู่ในประเทศไทยถึง 180 วัน จึงเป็นผู้ที่อยู่ในประเทศไทยตามมาตรา 41 วรรคสาม ป.รัษฎากรและต้องเสียภาษีเงินได้เนื่องจากหน้าที่งานที่ทำในต่างประเทศ เมื่อนำเงินได้พึงประเมินนั้นเข้ามาในประเทศไทย จึงต้องเสียภาษีเงินได้สำหรับเงินที่ได้รับจากต่างประเทศและนำเงินนั้นกลับมากในประเทศไทยในปีภาษีเดียวกัน

หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดภาระภาษี

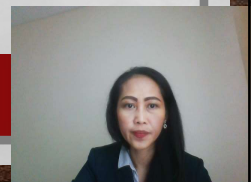
หลักถิ่นที่อยู่(ม.41 วรรค 2,3) หลักแหล่งเงินได้ (ม.41วรรค1)

- หน้าทำงานที่ทำในต่างประเทศ
- กิจกรรมที่ทำในต่างประเทศ หรือ
- ทรัพย์สินที่อยู่ในต่างประเทศ
 - ต้องเป็นผู้อยู่ในประเทศไทย ถึง 180 วัน ในปีภาษีนั้น และ
 - นำเงินได้นั้น เข้ามาในไทยในปี ภาษีที่เกิดเงินได้.
- หน้าทำงานที่ทำในประเทศไทย
- กิจกรรมที่ทำในประเทศไทย
- กิจกรรมของนายจ้างในประเทศไทย
- ทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทย.



ข้อสังเกต

- การที่บุคคลใดจะต้องเสียภาษีเงินได้ให้แก่ประเทศไทยหรือไม่ จะต้องพิจารณาทั้งจากหลักแหล่งเงินได้และหลักถิ่นที่อยู่ หากไม่ต้องเสียภาษีตามหลักหนึ่งก็อาจจะต้องเสียภาษีตามอีกหลักหนึ่งก็ได้ หากไม่เข้าทั้งสองหลักจึงไม่ต้องเสียภาษี

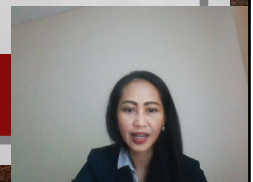


ตัวอย่าง

ในปี 2560 ก.อยู่ในประเทศไทย 7 เดือน ส่วนอีก 5 เดือน
ทำงานเป็นลูกจ้างของบริษัทในต่างประเทศ ได้รับค่าจ้าง
50,000 บาทและนำเข้ามาในประเทศไทยในปีเดียวกัน

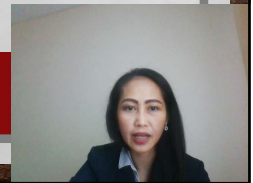


- หากพิจารณาหลักแหล่งเงินได้ ก.ไม่ต้องนำค่าจ้างมาเสียภาษีในไทย
เพราะไม่ใช่เงินได้จากแหล่งเงินได้ในประเทศไทย แต่เมื่อพิจารณา
ตามหลักถิ่นที่อยู่แล้ว ก.อยู่ในประเทศไทย 7 เดือน ถือว่าเป็นผู้อยู่ใน
ประเทศไทย เมื่อนำเงินค่าจ้างเข้ามาในปีภาษีเดียวกัน จึงต้องเสียภาษี

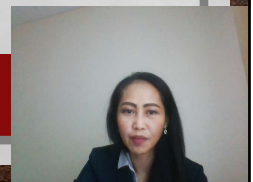


ตัวอย่าง

- ในปี 2560 ก.เป็นนักมวยไปชกที่ต่างประเทศ 7 เดือน ได้เงิน 1,000,000 บาท แต่นำเข้ามาในประเทศไทย 600,000 บาท



- หากพิจารณาหลักแหล่งเงินได้ ก.ไม่ต้องนำค่าจ้างมาเสียภาษีในไทย เพราะเป็นเงินได้ในต่างประเทศ และเมื่อพิจารณาตามหลักถิ่นที่อยู่แล้ว ก.อยู่ในประเทศไทยไม่ถึง 180 วัน จึงไม่ถือว่าเป็นผู้อยู่ในประเทศไทย เมื่อไม่ใช่ผู้อยู่ในประเทศไทยจึงไม่ต้องเสียภาษี กรณีนี้จึงไม่ต้องเสียภาษีทั้งสองหลัก



ฐานภาษี

ฐานภาษี

มาตรา 48 เงินได้พึงประเมินต้องเสียภาษีเงินได้ดังต่อไปนี้

(๑) เงินได้พึงประเมินเมื่อได้หักตามมาตรา 42 ทวิ ถึงมาตรา 47 หรือมาตรา 57 เบื้องแล้ว เหลือเท่าใดเป็นเงินได้สุทธิ
ต้องเสียภาษีในอัตราที่กำหนดในบัญชีอัตราภาษีเงินได้ท้าย
หมวดนี้

ฐานภาษี

มาตรา 48 (1)

$$\text{เงินได้สุทธิ} = \text{เงินได้พึงประเมิน} - \text{ค่าใช้จ่าย} - \text{ค่าลดหย่อน}$$



เงินได้พึงประเมิน

มาตรา 39 ในหมวดนี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“เงินได้พึงประเมิน” หมายความว่า เงินได้อันเข้าลักษณะพึงเสียภาษี

ในหมวดนี้ เงินได้ที่กล่าวนี้ให้หมายความรวมถึงทรัพย์สิน หรือ

ประโยชน์อย่างอื่นที่ได้รับซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน เงินค่าภาษี

อากรที่ผู้จ่ายเงินหรือผู้อื่นออกแทนให้สำหรับเงินได้ประเภทต่าง ๆ

ตามมาตรา 40 และเครดิตภาษีตามมาตรา 47 ทวิ ด้วย



เงินได้พึงประเมิน

เงินสด

ทรัพย์สิน ซึ่งอาจ
คำนวณคิดได้เป็นเงิน

ประโยชน์อย่างอื่นที่
ได้รับซึ่งอาจคิด
คำนวณได้เป็นเงิน

เงินค่าภาษีอากรที่ผู้
จ่ายเงินหรือผู้อื่นออก
แทนให้ไม่ว่าทอดใด ๆ

เครดิตภาษีเงินปันผล
หรือเงินส่วนแบ่งกำไร
ตามมาตรา 47 ทวิ

เงินได้พึงประเมิน

- ทรัพย์สิน ซึ่งอาจคำนวณคิดได้เป็นเงิน

ตัวอย่าง บริษัทแทนที่จะจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นเป็นเงิน
กลับจ่ายเป็นการออกหุ้นแทน หุ้นถือเป็นทรัพย์สินอย่างหนึ่ง
จึงเป็นเงินได้พึงประเมิน (ฎ. 3853/24)

เงินได้พึงประเมิน

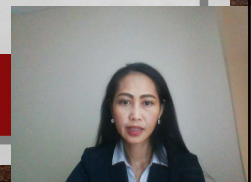
ประโยชน์อย่างอื่นที่ได้รับ ซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน

ฎ.123/40 นายจ้างจัดให้ลูกจ้างรับประทานอาหารฟรี

ฎ. 1708/36 บริษัทผู้ผลิตสินค้ามอบรถยนต์ของตนให้ผู้รับฝาก
สินค้าเพื่อใช้เป็นพาหนะในการจำหน่ายสินค้าโดยไม่คิด
ค่าตอบแทน



- ฎ.8306/2557 โจทก์ได้รับใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท ข. ซึ่งมีเงื่อนไขว่า มีราคาเสนอขายหน่วยละ ๐ บาท อัตราการใช้สิทธิ 1 หน่วยมีสิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ 1 หุ้น ราคาใช้สิทธิ 4.50 บาท ต่อหน่วย ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญของบริษัท ข. ย่อมเป็นประโยชน์ใดๆ ที่โจทก์ได้รับ นอกจากนี้ใบสำคัญแสดงสิทธินี้ยังมีสถานะเป็นหลักทรัพย์ที่บุคคลนำมาซื้อขายกันได้โดยตรง เมื่อเป็นหลักทรัพย์ที่ซื้อขายกันได้ก็ย่อมคิดคำนวณเป็นเงินได้ด้วย จึงถือเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร โจทก์ได้รับการจัดสรรเนื่องจากโจทก์เป็นกรรมการอิสระของบริษัท จึงถือเป็นเงินได้ตามมาตรา 40(2) โจทก์ต้องนำมาคำนวณเพื่อเสียเงินได้บุคคลธรรมดาด้วย

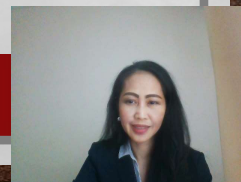


- **ฎ.8305/2557** ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นเป็นทรัพย์สินที่อาจคำนวณเป็นเงินได้ ถือเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร ส่วนการคิดคำนวณเป็นเงินได้จำนวนเท่าใดเป็นอีกปัญหาหนึ่งมีไว้ว่าเมื่อไม่มีราคาซื้อขายในตลาดที่จะนำมาใช้เทียบเคียงแล้ว จะต้องถือว่าใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นนั้นคิดคำนวณเป็นเงินไม่ได้ ประโยชน์ที่ผู้ใช้สิทธิซื้อหุ้นตามใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นดังกล่าวจะได้รับตามปกติย่อมขึ้นอยู่กับส่วนต่างของราคาหุ้นสามัญในตลาด หักลบด้วยจำนวนเงินที่จะต้องชำระในการใช้สิทธิซื้อหุ้น ดังนั้น การนำราคาหุ้นสามัญมาเทียบเคียงเพื่อหาราคาใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น จึงเป็นวิธีการประมาณราคาที่เหมาะสมที่สุด



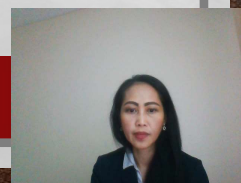
เกณฑ์เงินสด (CASH BASIS)

เกณฑ์เงินสด มีหลักอยู่ว่ารายได้และรายจ่ายจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีการรับจ่ายเงินออกไป ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประจำปีภาคนั้นจะใช้เกณฑ์เงินสดในการคำนวณ ดังนั้นเงินได้พึงประเมินที่นำไปคำนวณเพื่อเสียภาษี จะต้องเป็นเงินได้ที่ได้รับมาแล้วในปีภาคนั้น มิใช่เป็นเพียงสิทธิเรียกร้องที่จะได้รับมาในภายหน้า ซึ่งแตกต่างจากกรณีของเกณฑ์สิทธิที่ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล

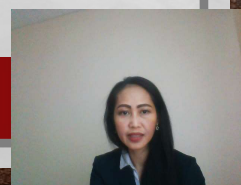


เงินได้พึงประเมิน

- ฎีกาที่ 1690/2548 เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากรไม่ว่าจะเป็นเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อย่างอื่น จะต้องเป็นสิ่งที่ได้รับมาแล้ว ไม่ใช่เป็นแต่เพียงสิทธิเรียกร้องที่จะได้รับมา ภายหน้าเช็คจำนวน 16 ฉบับที่โจทก์ได้รับในปีภาษี 2534 เป็นเช็คลงวันที่ล่วงหน้าสั่งจ่ายเงินในปี 2535 และ 2536 โจทก์จึงยังไม่มีสิทธินำเช็คดังกล่าวไปเรียกเก็บเงินจากธนาคารในปีภาษี 2534



- ฎีกาที่ 1690/2548 (ต่อ) แม้โจทก์สามารถนำเช็คดังกล่าวไปซื้อขาย แลกเปลี่ยน ใ้หนี้ หรือใช้เป็นหลักประกันในทางธุรกรรมได้ แต่ก็ยังเป็นสิทธิโดยชอบของโจทก์ที่จะเลือกใช้วิธีการดังกล่าวหรือไม่ก็ได้ทั้งการระงับหนี้ด้วยเช็คนั้น หนี้จะระงับสิ้นไปต่อเมื่อเช็คนั้นได้ใช้เงินแล้ว ตามประมวลกฎหมายแพ่งมาตรา 321 วรรค 3

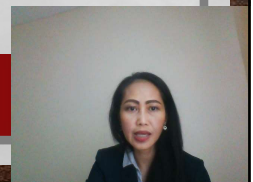


ฎีกาที่ 1690/2548 (ต่อ) เมื่อโจทก์นำเช็คดังกล่าวไปเรียกเก็บเงินตาม
กำหนดที่สั่งจ่ายในปี 2535 และ 2536 เช็คจำนวน 16 ที่ โจทก์ได้รับมา
ในปีภาษี 2534 ดังกล่าว จึงเป็นเพียงสิทธิเรียกร้องที่จะได้รับมาใน
อนาคต ยังถือไม่ได้ว่าโจทก์ได้รับเงินได้พึงประเมินตามเช็คสั่งจ่าย
ล่วงหน้าดังกล่าว ไม่จำเป็นต้องนำมาคำนวณเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
ประจำปีภาษี 2534



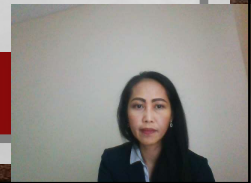
คำพิพากษาฎีกาที่ 7843/2560

- หลักการเสียภาษีอากรสำหรับบุคคลธรรมดา นั้น เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้รับเป็นเงินได้อันจะนำมาคำนวณเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต้องเป็นสิ่งที่ได้รับมาแล้วเท่านั้น มิใช่เป็นเพียงสิทธิเรียกร้องที่จะได้รับมาภายหลัง ครั้นยังไม่มีความแน่นอนว่าโจทก์จะได้รับทรัพย์สินตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น เนื่องจากคู่ความยังอุทธรณ์หรือฎีกาคดีนั้น



คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 7843/2560 (ต่อ)

- โดยคำพิพากษาศาลฎีกามีผลเปลี่ยนแปลงเงินได้ที่ได้รับมาแล้ว เงินได้พึงประเมินต้องเป็นสิ่งที่ได้รับมาแล้ว และมีความแน่นอนในระดับรับรู้รายได้ ได้แล้วด้วย จำเลยประเมินภาษีเงินได้แก่โจทก์ว่ามีเงินได้ตาม ป.รัชฎากร มาตรา 40 (5) (ก) สำหรับสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินนับแต่วันที่ศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาไม่สอดคล้องกับมาตรา 39 ที่ให้เสียภาษีจากเงินได้ที่เป็นสิ่งที่ได้รับมาแล้ว



ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา



อ.จรรณี อินทจาร

